

CRNA GORA

MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

CRNA GORA

MINISTARSTVO PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

IZVJEŠTAJ

O sprovodenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021 – 2025, sa Akcionim planom
za 2021. godinu

Podgorica, mart 2022. godine

Podgorica, mart 2022.

SADRŽAJ:

SKRAĆENICE:	6
I UVODNI REZIME	7
II INFORMACIJA O NAPRETAKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA.....	12
III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE	21
IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA.....	64

SKRAĆENICE:

MPLJMP – Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

DRR – Direkcija za rodnu ravnopravnost

IZJCG – Institut za javno zdravlje Crne Gore

UZIP – Uprava za inspekcijske poslove

MJUDDM – Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija

SZK – Savjet za konkurentnost

MPNKS – Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

NSRR – Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025

OEBS – Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju u Crnoj Gori

UNDP – Razvojni program Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori

PAPRR – Plan aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021

AP – Akcioni plan 2021-2022

I UVODNI REZIME

Vlada Crne Gore na 34. sjednici, održanoj 30. jula 2021. godine, donijela je Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti (NSRR) 2021–2025. godine s Akcionim planom za 2021–2022. godinu i usvojila Završni izvještaj o sprovođenju Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017–2021. godine. Isti se nalaze na linkovima:

<https://www.gov.me/dokumenta/402ddb52-62c6-424a-9821-e16a91e9727e>

<https://www.gov.me/dokumenta/33985332-d431-4c25-9643-e9a15d76e548>

Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025.godine sa Akcionim planom za 2021-2022.godine, četvrti je po redu nacionalni strateški dokument za rodnu ravnopravnost u Crnoj Gori. Njen cilj je podizanje višeg nivoa rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori kroz unapređenje primjene normativnog okvira i primjenu mjera kojima se jačaju kapaciteti institucionalnih mehanizama za sprovođenje zakonskih odredbi za zaštitu od diskriminacije, uspostavljanje efikasnije i efektnije koordinacije, nadzora nad sprovođenjem i izvještavanje.

Opšti cilj Strategije za rodnu ravnopravnost 2021-2025. godine je podizanje nivoa rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori. Implementacijom ove strategije, Crna Gora pokazuje svoju odlučnost da implementira konvencije UN, Savjeta Evrope, Strategiju Evropske unije za rodnu ravnopravnost 2020-2025, te druga međunarodna obavezujuća akta.

Strategijom su definisana tri operativna cilja: **Operativni cilj 1** - Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda; **Operativni cilj 2** - Unaprijediti javne politike i javnu edukaciju kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodnih identiteta i **Operativni cilj 3** - Povećati nivo učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup resursima i dobrobiti od korišćenja resursa.

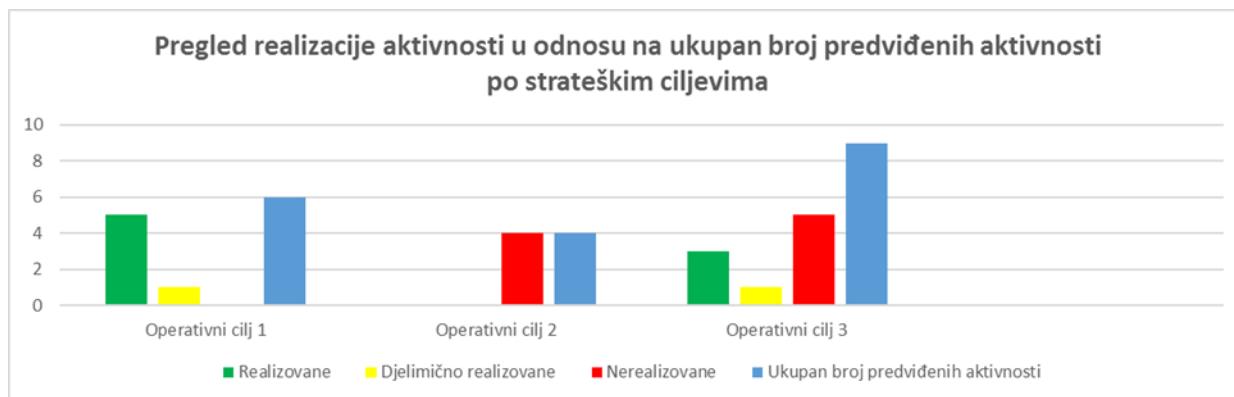
U oktobru 2020, Misija OEBS-a je angažovala ekspertkinje da učestvuju u fazi izrade Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti (NSRR) koja je ranije u godini inicirana kroz partnerstvo sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava. Tokom procesa izrade Nacionalne strategije oformljen je i Koordinacioni tim, a nakon njega i Radna grupa od 35 članova/ica, predstavnika/ca ministarstava i drugih organa državne uprave, lokalne uprave i predstavnika/ca nevladinih organizacija. Predstavnice Ombudsmana i Agencije za elektronske medije su učestvovalle u svojstvu posmatračica i dale su značajan doprinos radu Radne grupe.

Javna rasprava sa različitim društvenim akterima sprovedena je u maju 2020. godine u online formatu i obuhvatala je pet okruglih stolova i uključila više od 75 učesnika/ca koji su doprinijeli jasnjem definisanju i usmjerenu NSRR.

U novembru 2021. godine, obrazovana je Komisija za praćenje sproveđenja Nacionalne Strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025, sa Akcionim planom 2021-2022 godine, sastavljena od 24 predstavnika/ce relevantnih institucija i NVO. Tokom novembra i decembra 2022. godine, organizovana su tri ciklusa trodnevnih obuka za članove/ice Komisije u cilju savladavanje vještina facilitacije, praćenja, monitoringa i izvještavanja Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti (2 – 4. novembar – Vještine facilitacije; 17 – 19. novembar – Praćenje, evaluacija i izrada izvještaja; 6 – 8. decembra – Izrada i analiza politika). Edukacije su imale visok stepen posjećenosti i bile su fokusirane na jačanje kapaciteta ovog radnog tijela i Direkcije za rodnu ravnopravnost. Sa aktivnostima na jačanju kapaciteta Komisije i Direkcije za rodnu ravnopravnost, kao i kontakt osoba za rodnu ravnopravnost u organima državne uprave nastaviće se i u narednom periodu.

Budući da su Zakon o Budžetu Crne Gore i Nacionalna Strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025, sa Akcionim planom 2021-2022 godine donešeni u trećem kvartalu prošle godine, realizacija predviđenih mjera iz Akcionog plana za 2021. godinu nije mogla biti ostvarena planiranim dinamikom. Realizacija aktivnosti iz ovog plana finansirana je uglavnom projektnim sredstvima dugogodišnjih partnerskih međunarodnih organizacija (Misija OEBS-a, Kancelarije UNDP), te donatorskim sredstvima. Jedan dio mjera je ostao nerealizovan što je doprinijelo smanjenom stepenu njegove realizacije. Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava sa nosiocima mjera sagledaće mogućnosti da se pojedine od preostalih mjera realizuju u tekućoj godini.

U okviru **Operativnog cilja 1** - 5 mjera je realizovano, 1 je djelimično realizovana, dok 12 mjera nije dospjelo za izvještavanje u ovom izvještajnom periodu. U okviru ovog cilja nema **nerealizovanih mjera**.

U okviru **Operativnog cilja 2**, nemamo realizovanih mjera, 10 mjera nisu dospjele za izvještavanje u ovom izvještajnom periodu, dok su 4 predviđene mjere ostale nerealizovane u predviđenom roku, te će se od nosilaca aktivnosti tražiti predlozi za nove rokove za njihovu realizaciju.

Kroz projekat IPA 2018 "Komuniciranje rodne ravnopravnosti" sprovedene su neke aktivnosti koje doprinose ostvarenju Operativnog cilja 2. Ostvarene su određene aktivnosti i inicijative u vezi sa mjerama iz ovog Operativnog cilja. Iste ne možemo uvrstiti u realizovane mjere jer stepen preduzetih aktivnosti nije toliko da bi bile tretirane kao djelimično realizovane. O konačnoj realizaciji ovih mjera izvjestiće se u sledećem izvještajnom periodu.

U okviru **Operativnog cilja 3**, realizovane su 3 mjere, jedna je djelimično realizovana, nerealizovanih je 5 mjera, dok 22 mjere nisu dospjele za izvještavanje u ovom izvještajnom ciklusu.

Kod ovog Operativnog cilja treba naglasiti da postoje predlozi od strane definisanih nosilaca aktivnosti da su za realizaciju pojedinih mjera nadležni drugi organi. Komisija za praćenje sprovodenja Nacionalne Strategije za rodnu ravnopravnost 2021-2025 razmotriće dostavljene predloge i o njima se izjasniti u pripremi narednog dokumenta.

Stav Direkcije za rodnu ravnopravnost je da Akcioni plan za tekuću godinu ne bi trebalo da bude korigovan kada je riječ o periodu njegovog važenja. Kao najoptimalnije rješenje smatra se njegovo ažuriranje u trećem kvartalu ove godine i identifikovanje barijera koje su onemogućile ispunjavanje mjera za čiju se realizaciju traži promjena novim Akcionim planom za 2023-24. godinu gdje će se napraviti efikasnija raspodjela aktivnosti i njihovih nosilaca.

Ključna dostignuća u ostvarivanju operativnih ciljeva

Kroz Operativni cilj 1 unaprijeđen je stepen primjene postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštiti od diskriminacije po osnovu pola i roda kroz bolju integrisanost rodne ravnopravnosti u planiranju svih javnih politika. Kreiran je instrument za procjenu stepena orodnjenosti javnih politika koji će poslužiti kao alatka u kreiranju istih. Kroz projekat IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ razvijena je online platforma za obučavanje zaposlenih u javnoj upravi i javnim komunikacijama. Kroz uputstvo za pripremu budžeta za narednu fiskalnu godinu rodna perspektiva je uključena kao početni korak na uvođenju rodno odgovornog budžetiranja u sistem javnih finansija.

Podignut je stepen svijesti društva o pitanjima rodnih uloga i odgovornostima u privatnom životu kroz kampanju „Ne dijelimo stereotipe, mi dijelimo obaveze“. Kampanja je emitovana na Javnom servisu i privatnim televizijama, kao i društvenim mrežama što je u jednom dijelu doprinijelo Operativnom cilju 2, usmjerenom na smanjivanje nivoa stereotipa u društvu kada je riječ o rodnim ulogama muškaraca i žena u sferi privatnog života. Uspostavljanje balansa između javnog i privatnog života je upravo jedan od ključnih preduslova za uspostavljanje rodne ravnopravnosti.

U cilju povećanja nivoa učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobrobiti od korišćenja resursa, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je kroz svoje aktivnosti doprinio većem pristupu žena ekonomskim resursima. Na taj način je pomogao unaprijeđenju položaja žena u sferi moći novca. Analiziranjem investicione klime u Crnoj Gori Savjet nastavlja da doprinosi unaprijeđenju javno-privatnog dijaloga, jačanju konkurentnosti i stvaranju preduslova za što povoljniji poslovni ambijent u Crnoj Gori kroz trasiranje Mape puta za kreiranje djelotvornih politika za žene u biznisu.

Saradnja sa NVO i raspodjela sredstava organizacijama civilnog društva

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, raspisalo je 27.09.2021. godine Javni konkurs za finansiranje projekata/progama NVO u oblasti rodne ravnopravnosti „Crnogorsko društvo u znaku rodne sinergije“. U 2021. godini je za ovu svrhu opredijeljeno 250.000€.

U sklopu poziva odobren je 21 projekat koji su evaluirani kao najefikasniji u definisanju i ostvarivanju ciljeva koji su pozivom naglašeni kao prioritetni: razumijevanje i primjena Zakona o rodnoj ravnopravnosti; smanjenje nivoa rodnih stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodnih identiteta; uspostavljanje rodno balansirane zastupljenosti u svim oblastima društvenog života, a naročito povećanju učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima u kojima su podzastupljeni.

Saradnja sa organizacijama civilnog društva je intezivirana kroz javne konsultacije prilikom izrade NSRR ali i uključivanje članova/ica nevladinih organizacija u sastav Komisije za praćenje sprovođenja NSRR i propratnog Akcionog plana i sprovođenje zajedničkih aktivnosti u cilju unapređenja politika rodne ravnopravnosti.

Izazovi:

Građani/ke u Crnoj Gori još uvijek nemaju jasno razgraničene stavove vezane za rodnu ravnopravnost i njenu ulogu u demokratizaciji i razvoju građanskog društva. Istraživanje UNDP o integriranju principa rodne ravnopravnosti iz januara 2020. godine, pokazalo je da približno troje od petoro građana dijeli mišljenje da je rodnu ravnopravnost nemoguće u potpunosti postići uslijed inherentne razlike između muškaraca i žena. Zabrinjavajući nalaz je da skoro svaki drugi građanin/ka vjeruje da uspješne poslovne žene moraju neminovno da zanemare svoju porodicu.

Ovakvi stavovi daju jasan signal kreatorima politika da se rad na podizanju javne svijesti mora odvijati intenzivno i kontinuirano, te da je neophodno adresirati stereotipe kroz sve nivoe obrazovanja i vaspitanja, kao i kroz kulturu i medije.

Pripadnice ranjivih društvenih kategorija trpe višestruku diskriminaciju koja zahtjeva multisektorski pristup.

Prethodnu godinu obilježio je i porast nasilja na društvenim mrežama, usmjerenog naročito ka ženama iz javnog i političkog života. Prepoznato je da ovaj fenomen zahtjeva ozbiljniji i konkretniji pristup. Sprječavanje i suzbijanje govora mržnje zahtjeva adekvatniji odgovor države.

Epidemija COVID-19 nažalost je dodatno uticala i na porast porodičnog nasilja i rodno zasnovanog nasilja. Godina za nama obilježena je i slučajevima femicida nastalih kao posljedica neadekvatnog odgovora institucija na nasilje. Posebno je važna uloga medija u suzbijanju ovog negativnog fenomena kroz razbijanje stereotipa i predrasuda o rodnim ulogama.

Žene se i dalje suočavaju sa različitim oblicima diskriminacije i u političkoj sferi. Neophodno je da odredba koja se odnosi na učešće žena od najmanje 40% dobije legitimitet kroz izborno zakonodavstvo. Budući zakon o vladi i o parlamentu treba da prepoznaju istu.

Analiza poslednjeg izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore u procesu pregovaranja ukazala je na i dalje skroman napredak što se tiče jednakosti žena i muškaraca. I dalje postoji zabrinutost zbog slabe implementacije relevantnog zakonodavstva, te nedostatka adekvatnijih ljudskih, tehničkih i finansijskih resursa za sprovođenje politike rodne ravnopravnosti.

Izvršni mehanizam za rodnu ravnopravnost-Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava nije dobro organizaciono postavljen da bi se efektivno obavljala njegova koordinaciona i strateška uloga. Takođe, CEDAW preporuke još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri implementirane. Crna Gora nije usvojila mjere suzbijanja stereotipa i diskriminatornih praksi, trgovine ljudima i iskorištavanje prostitucije.

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Operativni cilj 1 (OC 1): Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovođenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda

Članovi/ce Komisije iz sljedećih resora predstavljaju nadležne i/ili partnerske organizacije u sprovođenju aktivnosti u okrilju cilja 1:

- Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
- Uprava za kadrove
- Partneri: Monstat i Generalni sekreterijat Vlade

Direkcija za rodnu ravnopravnost u saradnji sa Misijom OSCE u decembru 2021. godine, pripremila je Analizu orodnjenosti 26 javnih politika (koja je uključila Nacrt strategije reforme javne uprave kao 27. dokument) i kreiran je Instrument za procjenu stepena orodnjenosti strateških dokumenata koji bi trebalo da bude alatka pri davanju mišljenja na strateška dokumenta prije dostavljanja Vladi na donošenje. Dokument se naziva Standardizovana uputstva za procjenu orodnjenosti strategija i zakona sa analizom orodnjenosti 26 važećih strategija u 2021. godini.

Izračunavanje nivoa orodnjenosti strategija sadrži jasno definisane kriterijume za evaluaciju nivoa orodnjenosti. Analiza pokazuje da je samo 5 od 27 razmatranih dokumenata potpuno orodnjeno, što predstavlja mali procenat, te u vezi sa tim, ovaj instrument treba da bude integrisan u novi ciklus planiranja politika na osnovu kojeg bi trebalo da se vrši procjena njihove orodnjenosti.

Kreirani *Instrument za procjenu stepena orodnjenosti javnih politika* je proslijedjen Generalnom sekretarijatu Vlade i već u 2022. godini mogao bi se koristiti u kreiranju važnih javnih politika gdje su nam neophodne dodatne, rodno-segregirane statistike, radi procjene uticaja na muškarce i žene u skladu sa članom 3 Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Kroz projekat IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“, koji partnerski sprovode Kancelarija UNDP i Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, i u saradnji s Upravom za kadrove razvijen je online kurs Gender mainstreaming u javnoj upravi i javnim komunikacijama. Kurs obrađuje različite teme i početkom 2022. godine biće postavljen na platformu Uprave za kadrove, što će omogućiti zaposlenima u javnoj upravi da se upoznaju sa principima rodne ravnopravnosti i načinima na koje se mogu integrisati u rad javne uprave.

U Programu stručnog ispita za V, VI I VII nivo kvalifikacije obrazovanja, kao i u Programu stručnog ispita za III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja, kod ispita “Ustavno uređenje Crne Gore i osnovi sistema Evropske unije” i “Osnovi ustavnog uređenja Crne Gore”, uvrštena je oblast rodne ravnopravnosti, konkretno ravnopravnost žene i muškarca, ybog ;ega smatramo da je ovu aktivnost moguće tretirati kao realizovanu i koja doprinosi ostvarenju operativnog cilja 1.

Tokom 2021. godine, organizovana su 3 seminara za zaposlene u institucijama (državne i lokalne službenike/ce), predstavnike/ce Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije o ključnim konceptima rodne ravnopravnosti, orodnjavanju politika, rodno odgovornom budžetiranju, rodnoj analizi podataka, prikupljanju i obradi podataka o diskriminaciji u institucijama i koordinaciji institucija u sistemu zaštite od diskriminacije. Isti su imali za cilj podizanje kapaciteta institucionalnih mehanizama za sprovođenje zakonskih odredbi za zaštitu od diskriminacije, uspostavljanje efikasnije i efektivnije koordinacije, nadzora nad sprovođenjem i izvještavanje.

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je 10.09.2021. godine organizovao događaj na temu "Dijalog o rodno odgovornom budžetiranju". Događaju je prisustvovalo oko 50 učesnika/ca, uključujući britansku ambasadorku, predstavnike/ce ministarstva, skupštinskih odbora, Državne revizorske institucije, privrednih udruženja itd. Iz Ministarstva finansija i socijalnog staranja su tom prilikom informisali da su izradene Smjernice za budžetske korisnike sa uključenom rodnom perspektivom, da je promijenjen budžetski cirkular i sistem upravljanja javnim finansijama, dok kapacitet za rodnu analizu i razvoj rodnih indikatora još uvijek nedostaje. Predstavnici/e skupštinskih odbora su naglasili da bi trebalo da se izvrši post-zakonodavna kontrola Zakona o budžetu, dok se Državna revizorska institucija obavezala da uvede rod u reviziju učinka.

Sekretarijat je, u saradnji sa OEBS-om, organizovao obuku o rodno odgovornom budžetiranju 19. novembra 2021. godine, kojoj je prisustvovalo oko 30 predstavnik/ca relevantnih institucija.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pripremilo je Uputstvo za pripremu budžeta za narednu fiskalnu godinu – u Budžetski cirkular programskog budžeta za 2022. godinu je integrisana rodna perspektiva, a na obuci je ukazano na potrebu izrade izjave o rodno odgovornom budžetiranju po potrošačkim jedinicama.

Sekretarijat je izradio Izjavu o rodnom budžetu i poslao nadležnim ministarstvima da je popune i vrate Sekretarijatu na komentare, kako bi dali preporuke za dalje unapređenje. Samo Ministarstvo odbrane je popunilo takvu izjavu.

Dijalog na temu rodno odgovornog budžetiranja nastaviće se i na sjednici Odbora za rodnu ravnopravnost u 2022. godini, na kojoj će Sekretarijat prezentovati dosadašnje aktivnosti na predloženu temu „Rodno odgovorno budžetiranje u Crnoj Gori i uloga Državne revizorske institucije“.

Misija OEBS-a je 29. i 30. novembra 2021. godine organizovala radionicu o rodno odgovornom budžetiranju za osam članova/ica Parlamenta (sedam žena i jednog muškarca) i jednu poslanicu. Učesnic/e su bili iz Odbora za rodnu ravnopravnost, Odbora za privrodu, finansije i budžet, Odbora za bezbednost i odbranu i Parlamentarnog instituta – istraživačkog centra.

Kroz praktične vježbe, učesnici/e su ispitali da li je određeni budžet rodno osjetljiv i kako treba da odgovori na različite potrebe muškaraca i žena. Učesnici/e su se složili da je kontinuiran proces obuke važan kako bi se steklo dobro razumijevanje ove teme i da bi mogao da poboljša efikasnost u praćenju primene rodno odgovornog budžetiranja tokom čitavog budžetskog ciklusa. Zaključeno

je da bi kroz svaku fazu budžetskog procesa Parlament mogao imati aktivnu ulogu u odlučivanju o tome kako se raspoređuju javne finansije kako bi se zadovoljile različite potrebe žena i muškaraca.

U novembru i decembru 2021. godine obrazovana je Komisija za praćenje sprovođenja Nacionalne Strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025. godine, sa Akcionim planom 2021-2022 godine, sastavljena od 24 predstavnika/ce relevantnih institucija i NVO. U novembru i decembru 2021. godine, organizovana su tri ciklusa trodnevnih obuka u cilju savladavanje vještina facilitacije, praćenja, monitoringa i izvještavanja Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti. Uz podršku Misije OSCE, Direkcija za rodnu ravnopravnost je organizovala za članove/ice navedene komisije tri edukativna ciklusa (2 – 4. novembar – Vještine facilitacije; 17 – 19. novembar – Praćenje, evaluacija i izrada izvještaja ; 6 – 8. decembra – Izrada i analiza politika). Edukacije bilježe visok stepen posjećenosti; fokusirane su na jačanje kapaciteta Komisije i Direkcije za rodnu ravnopravnost. I u narednom periodu nastaviće se sa aktivnostima na jačanju kapaciteta Komisije i Direkcije za rodnu ravnopravnost, kao i kontakt osoba za rodnu ravnopravnost u organima državne uprave.

Tokom 2021. godine, kroz šest edukativnih događaja i treninga, ukupno 72 učesnika/ce (57 žena i 15 muškaraca) u okviru projekta IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ koji partnerski sprovode Direkcija za rodnu ravnopravnost i Kancelarija UNDP uz podršku EK, je steklo nova znanja iz oblasti rodne ravnopravnosti u komunikacijama. Učesnici/e uključuju predstavnike/ce javnih institucija, medija, akademske zajednice, eksperte/kinje iz oblasti komunikacija i odnosa s javnošću. Ova aktivnost se može nasloniti na aktivnosti u aktivnosti iz Operativnog cilja 2.

U okviru kampanje „16 dana aktivizma borbe protiv nasilja nad ženama, 8. decembra 2021. godine, organizovana je online konferencija “Ni jedna više!”, u organizaciji UNDP-a i Direkcije za rodnu ravnopravnost, u UN Eko zgradi i putem Zoom aplikacije. Konferencija je okupila istaknute stručnjake/kinje iz različitih oblasti koji su govorili i bavili se pitanjem femicida i nasilja nad ženama. Konferencija je uspjela pokrenuti raspravu o ovim ozbiljnim pitanjima, uključujući i načine na koje se nasilje nad ženama i djevojčicama i femicid komuniciraju u javnom diskursu, time doprinoseći podizanju svijesti širom zemlje o ovim alarmantnim kršenjima ljudskih prava žena.

Pregled utrošenih sredstava kroz partnerske aktivnosti sa Misijom OEBS-a

Aktivnost	Sredstva
-----------	----------

1. Procjena znanja, percepcija zaposlenih u državnoj upravi	6,450.00 EUR
2. Procjena orodnjenosti strategija	5,170.00 EUR
3. Dva modula obuke	6,000.00 EUR
4. Treći modul obuke	2,400.00 EUR
5. Kampanja protiv stereotipa	15,000.00 EUR

Od oktobra do novembra 2021. godine, dvije lokalne konsulantkinje su radile na desk analizi postojećih priručnika, uputstava i alata za gender mainstreaming i uključivanju dobrih praksi susjednih zemalja i EU. Osim toga, sprovele su procjenu potreba kroz intervjuje i fokus grupe. Intervjui su obavljeni sa predstavnicima/ama Odbora za rodnu ravnopravnost, a u fokus grupama učestvovali članovi/ice Komisije za praćenje sprovodenja NSRR. Konsulantkinje su zatim razvile dva instrumenta - jedan za uvođenje rodne perspektive u strategije za Generalni sekretarijat Vlade, a drugi za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive za skupštinski Odbor za rodnu ravnopravnost. Izradom ovih dokumenata, stručnjakinje su obezbijedile da oba instrumenta budu kompatibilna sa Priručnikom za procjenu uticaja propisa o rodnoj ravnopravnosti (RIA) koji je pripremio Sekretarijat savjeta za konkurentnost. Za razliku od Priručnika RIA, instrumenti razvijeni u okviru ovog zadatka prvenstveno su namijenjeni onima koji kontrolišu/odlučuju da li su javne politike orodnjene ili ne – u ovom slučaju Generalnom sekretarijatu Vlade i Odboru za rodnu ravnopravnost Skupštine. Namjera Misije OEBS-a je da doprinese unapređenju Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovodenja strateških dokumenata, kao i donošenju Uredbe, u skladu sa NSRR 2021-2025. S druge strane, kroz instrument za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive, dat je doprinos realizaciji Akcionog plana za rodno odgovoran Parlament 2022-2024.

Konsulantkinje su, nadalje, detaljno analizirale 26 aktuelnih strategija koristeći novi instrument, koji su prethodno identifikovani kao oni koji se bave pitanjima rodne ravnopravnosti do određenog nivoa. Konačno, pripremljen je jedinstven dokument koji sadrži standardizovane smjernice za “orodnjavanje” u kreiranju politika, te predlog da se Informativni pregled koji je pripremio Odbor za rodnu ravnopravnost dopuni instrumentom za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive.

S obzirom da su analize urađene krajem 2021, njihovo predstavljanje i dijalog o orodnjavanju javnih politika nisu mogli biti organizovani iste godine. Analize, koje su trebale biti osnova za jedan od okruglih stolova odrđene su krajem godine. Održavanje Okruglog stola planirano je u 2022. godini.

Kroz Operativni cilj 1 unaprijeden je stepen primjene postojećeg normativnog okvira na sprovodenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda kroz bolju integrisanost rodne ravnopravnosti u planiranju svih javnih politika. Kreiran je instrument za procjenu stepena orodnjenosti javnih politika koji će poslužiti kao alatka u kreiranju istih. Kroz projekat IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ razvijena je online platforma za

obučavanje zaposlenih u javnoj upravi i javnim komunikacijama. Kroz uputstvo za pripremu budžeta za narednu fiskalnu godinu rodna perspektiva je uključena kao početni korak na uvođenju rodno odgovornog budžetiranja u sistem javnih finansija.

Izazovi:

Pored unapređenja postignutog implementacijom mjera iz Operativnog cilja I, vidljiva je dalja potreba za izgradnjom kapaciteta zapošljenih u javnoj upravi, a posebno rukovodilaca/telki koji prvi treba da prepoznaju važnost sprovođenja principa rodne ravnopravnosti.

Neophodno je da svaka institucija u svom pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta definiše mjesto izvršioca/telke za poslove rodne ravnopravnosti koji će raditi na postizanju rodne ravnopravnosti u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti institucije, ocjenjivati i vrednovati uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca u skalu sa članom 3 Zakona o rodnoj ravnopravnosti. Ta osoba treba da radi na prepoznavanju i eliminisanju diskriminacije po osnovu pola; prati primjenu rodno osjetljivog jezika, prikuplja, evidentira i obrađuje statističke podatke i informacije razvrstane po polnoj pripadnosti, priprema izvještaj o ostvarivanju rodne ravnopravnosti u okviru institucije; prati primjenu međunarodnih standarda iz oblasti rodne ravnopravnosti, te radi na orodnjavanju politika, zakona i dokumenata iz institucije.

Iako su početni koraci u uvođenju rodno odgovornog budžetiranja napravljeni u 2021. godini, neophodno je nastaviti rad na razvoju programskog Budžeta i rodnih indikatora. Važno jeste adekvatno usmjeravanje finansijskih sredstava na žene i muškarce, posebno u dijelu gdje je neophodno poboljšati položaj žena i uspostaviti rodni balans.

Operativni cilj 2 (OC 2): Unaprijediti politike u oblasti obrazovanja, kulture i medija kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugačijih polnih i rodnih identiteta

Članovi/ce Komisije iz sljedećih resora:

- Ministarstvo prosvete, nauke, kulture i sporta
- Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
- Resor kulture

U decembru 2021.godine, Direkcija za rodnu ravnopravost i Misija OSCE pokrenuli su kampanju „Ne dijelimo stereotipe, mi dijelimo obaveze“ koja je bila usmjerena na promjenu stavova o rodnim ulogama, odgovornostima i očekivanom ponašanju žena i muškaraca u porodici. Izrađena su tri video spota koja su emitovana na Javnom servisu i privatnim televizajama, kao i promovisani na društvenim mrežama.

Kroz projekat „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ koji partnerski sprovode UNDP, Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, a finansijski podržava Evropska unija, 17. decembra 2021. godine održana je multimedijalna izložba „Pjevaj Maro, Pjevaj Zlato“. Izložba je bila fokusirana na razbijanje rodnih i drugih stereotipa koji se koriste za definisanje uloge žena u tradicionalnim društvima i adresiranje patrijarhata na inovativan način. Kao nastavak ove izložbe, u 2022. godini održće se interaktivne radionice za promišljanje boljeg i pravednijeg društva koje će okupiti medije, partnere, međunarodne organizacije osoblje, diplome, a čiji će fokus biti na ulozi koju kulturni i medijski sadržaji igraju u razvoju modernog, progresivnog društva koje afirmiše ljudska prava i rodnu ravnopravnost. U okviru navedenog projekta, uz ekspertsку pomoć, tokom 2021. godine, započete su aktivnosti u analiziranju relevantnih zakonskih rješenja kroz prizmu rodne ravnopravnosti, posebno u oblasti medija, kao i na izradi preporuka za njihovo unapređenje. Takođe, u okviru ovog projekta urađena je analiza pravne regulative iz oblasti medija iz rodne perspektive, sprovedena analiza medijskog izvještavanja iz rodne perspektive koja je obuhvatila deset različitih medija sa najvećim brojem pregleda/čitanosti/dosega, urađena po metodologiji GMMP (Gender Media Monitoring project), a sprovedeno je i istraživanje o kulturnim sadržajima i narativima u javnom diskursu iz rodne perspektive.

Realizacija većine mjera iz operativnog cilja 2 predviđena je za 2022.godinu, te s tim u vezi, o njima će nosioci izvještavati tokom sledećeg izvještajnog ciklusa.

Podignut je stepen svijesti društva o pitanjima rodnih uloga i odgovornostima u privatnom životu kroz kampanju „Ne dijelimo stereotipe, mi dijelimo obaveze“. Kampanja je emitovana na Javnom servisu i privatnim televizijama, kao i društvenim mrežama što je u jednom dijelu doprinijelo Operativnog cilja 2 usmjerenu na smanjivanje nivoa stereotipa u društvu kada je riječ o rodnim ulogama muškaraca i žena u sferi privatnog života. Uspostavljanje balansa između javnog i privatnog života je upravo jedan od ključnih preduslova za uspostavljanje rodne ravnopravnosti.

Izazovi:

Evidentno i dalje prisustvo stereotipa i predrasuda, tradicionalno shvatanje rodnih uloga. Iste je potrebno posebno adresirati kroz obrazovanje, kulturu i medije u cilju nihovog suzbijanja i eliminacije. Potrebna je veća vidljivost, te s tim u vezi veći broj kampanja i edukacija, te bolja inkluzivnost kroz obrazovne programe.

Operativni cilj 3 (OP 3): Povećati nivo učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobrobiti od korišćenja resursa.

Članovi/ce Komisije iz sljedećih resora:

- Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
- Ministarstvo ekonmskog razvoja
- Ministarstvo kapitalnih investicija

- Ministarstvo privrede i ruralnog razvoja
- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
- Uprava za kadrove
- Uprava za inspekcijske poslove
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
- Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
- Ministarstvo prosvete, nauke, kulture i sporta
- Institut za javno zdravlja

Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190 u decembru 2021. godine, i uputila isti u skupštinsku proceduru. Donošenjem navedenog Zakona u Skupštini stvorice se uslovi za propisivanje preporuke koja će na pravi način ukazati na potrebu privatnim preduzećima da usvoje protokole za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu preduzeća.

Sekretarijat Savjeta za konkurentnost će tokom 2022. godine raditi na analizi zakona iz rodne perspektive. Cilj je da se daju preporuke za unapređenje u oblasti rodne ravnopravnosti i ekonomskog osnaživanja žena. Sekretarijat Savjeta za konkurentno uradiće analizu zakona i dati svoje predloge za izmjene koje bi doprinijele rodnoj ravnopravnosti. Fokus je stavljen na fleksibilne radne aranžmane, kao i mјere koje omogуavaju veće učešće žena na tržištu rada i postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života. Novi predloženi rok za realizaciju podrazumijeva ispunjavanje aktivnosti do kraja 2022. godine.

Uprava za inspekcijske poslove (UZIP) je u 2021. godini uputila zahtjev Upravi za kadrove (UZK) za organizovanje obuka na teme:

- Rodno zasnovana diskriminacija;
- Seksualno uznemiravanje na poslu i primjena Protokola.

Planirano je da kroz ove obuke prođu inspektori/ke za oblast radnih odnosa i zapošljavanja u odsjeku za inspekciju rada, čije nadležnosti obuhvataju postupanje po ovim temama. Predloženo je da se obuke organizuju po grupama odnosno da jedna tema bude organizovana u dva termina.

Očekuje se pozitivan odgovor Uprave za kadrove. Termini organizovanja obuka uskladiće se u saradnji sa UZK u zavisnosti od obima posla inspektora/i (projekat Evropa Sad, pojačani nadzor tokom ljetnje turističke sezone itd.)

Iz prethodnog iskustva, IJZCG je učestvovao u kreiranju letaka i dijeljenju istog zdravstvenim ustanovama i putem dnevnih novina (letak 1 – Zaštitimo se od velikih vrućina – preporuke za zaštitu djece; letak 2 – Zaštitimo se od velikih vrućina – preporuke za hronične bolesnike). IJZCG i Crveni krst planiraju da dogovore ciljne grupe i način distribucije zdravstveno-vaspitnog materijala.

Na početnoj strani na sajtu IJZCG nalaze se informacije o topotnim talasima (15. maja – 15. septembra 202. godine) instalirane preko aplikacije u saradnji sa Zavodom za hidrologiju i seismologiju. U planu je informisanje stanovništva o korišćenju ove aplikacije. Osim toga, na početnoj strani na sajtu IJZCG u istom periodu nalaze se preporuke „Zaštitimo se od velikih vrućina“ za zaštitu djece i hroničnih bolesnika u ljetnjem periodu.

Realizacija većine mjera iz operativnog cilja 3 predviđena je za 2022.godinu, te s tim u vezi, o njima će nosioci izvještavati tokom sledećeg izvještajnog ciklusa.

U cilju povećanja nivoa učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobrobiti od korišćenja resursa, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je kroz svoje aktivnosti doprinio većem pristupu žena ekonomskim resursima. Na taj način je pomogao unapređenju položaja žena u sferi moći novca. Analiziranjem investicione klime u Crnoj Gori Savjet nastavlja da doprinosi unapređenju javno-privatnog dijaloga, jačanju konkurentnosti i stvaranju preduslova za što povoljniji poslovni ambijent u Crnoj Gori kroz trasiranje Mape puta za kreiranje djelotvornih politika za žene u biznisu.

Izazovi:

Omogućiti pristup ženama u resursima gdje je izražen rodni disbalans, konkretno u sferi ekonomije i politike. Uvesti korektivne mjere koje će ženama omogućiti pristup finansijskim sredstvima pod povoljnim uslovima. Omogućiti veće učešće žena (najmanje 40%) u upravljačkim strukturama javnih i privatnih preduzeća što je komplementno mjerama iz ovog Operativnog cilja.

Postignuti rezultati kroz partnerstvo Direkcije rodne ravnopravnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava sa Kancelarijom UNDP-ija u Crnoj Gori na projektu IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“

Projekat IPA 2018 „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ sprovode UNDP, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, a finansira Evropska unija.

Aktivnosti iz Projekta su komplementarne sa pojedinim aktivnostima iz Akcionog plana 2021-2022 za sprovođenje Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021 – 2025 koje su postavljene na način da precizno definišu ciljne grupe i izvršioce nadležne za njihovo sprovođenje. Aktivnosti iz projekta „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ predstavljaju dodatnu vrijednost i na taj način doprinose ostvarenju operativnih ciljeva 1 i 2.

Aktivnosti koje se mogu vezati za pojedine tematske oblasti u okviru Akcionog plana:

-Tokom 2021. godine, kroz šest edukativnih događaja i treninga, ukupno 72 učesnika/ce (57 žena i 15 muškaraca) je steklo nova znanja iz oblasti rodne ravnopravnosti u komunikacijama.

Učesnici/e uključuju predstavnike/ce javnih institucija, medija, akademske zajednice, eksperte/kinja iz oblasti komunikacija i odnosa s javnošću. Ova aktivnost se može nasloniti na aktivnosti u aktivnosti iz Operativnog cilja 2.

Aproksimativni iznos utrošenih sredstva za ove aktivnosti je 32,000 EUR.

- Sprovedena analiza pravne regulative iz oblasti medija iz rodne perspektive.
- Sprovedena analiza medijskog izvještavanja iz rodne perspektive koja je obuhvatila deset različitih medija sa najvećim brojem pregleda/čitanosti/dosega, urađena po metodologiji GMMP (Gender Media Monitoring project).

- Sprovedeno istraživanje o kulturnim sadržajima i narativima u javnom diskursu iz rodne perspektive.

Aproksimativni troškovi za prethodne tri aktivnosti su 14,000 EUR.

-Kreirana inovativna medijska kampanje kroz distribuciju serijala tematskog podcast-a „G-spot: Prevaziđi se“ o rodnoj ravnopravnosti, koji se od 8. februara 2022. godine emituje na RTCG2 i društvenim mrežama. Gosti podcast-a su poznate ličnosti i istaknuti stručnjaci/kinje, koji diskutuju o različitim temama iz perspektive rodne ravnopravnosti.

Aproksimativni troškovi za ovu aktivnost iznose 36,000 EUR.

-Podržana multimedijalna izložba „Pjevaj Maro, Pjevaj Zlato“ koja je bila fokusirana na razbijanje rodnih i drugih stereotipa koji se koriste za definisanje uloge žena u tradicionalnim društvima. Izložba je, tokom mjesec dana koliko je bila otvorena, imala 500 posjetilaca/ki. Izložbu su pratila dva tematska foruma o rodnoj ravnopravnosti u komunikaciji i medijima.

Aproksimativni iznos utrošenih sredstava je 3,000 EUR.

-Podržana grupa eminentnih istoričara/ki, istraživača/čica i vizuelnih umjetnika/ca u saradnji sa JU „Narodna biblioteka Radosav Ljumović“ u izradi i dizajnu monografije „Žene Crne Gore“ koja mapira žene i njihovu ulogu u crnogorskoj istoriji na osnovu dostupnih istorijskih materijala.

Aproksimativni troškovi za dizajn i prevod Monografije iznosili su 5,200 EUR.

-Podržana organizacija događaja u okviru obilježavanja Međunarodnog dana žena pod nazivom „Ovo je naša borba“, koji je prezentovao Monografiju „Žene Crne Gore“ i bavio se temom doprinosa žena razvoju Crne Gore.

Aproksimativni iznos sredstava za doprinos ovom događaju iznosi 870 EUR.

-Podržan razvoj umjetničkih skulptura koje će, kao inovativna i interaktivna kampanja s ciljem promocije ženskog liderstva i doprinosa razvoju Crne Gore, biti postavljene na dvije mikro lokacije u Podgorici, digitalizovane i povezane s Rodnom mapom.

Aproksimativni iznos sredstava za ovu aktivnost iznosi 2,300 EUR.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

Obrazac za izvještavanje o sprovodenju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021 – 2025. Sa Akcionim planom za 2021. godinu			
Evaluacija			
Tri ocjene prilikom evaluacije statusa realizacije tj nivo ispunjenosti mјere:			
<ul style="list-style-type: none">• Ispunjeno• Djelimično ispunjeno• Neispunjeno			
Opšti cilj			
Dostići viši nivo rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori do 2025. godine			
Indikator – Indeks rodne ravnopravnosti	Početna vrijednost 2021	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
	55	56	57
Operativni cilj 1			
Članovi/ice Komisije iz sljedećih resora predstavljaju nadležne i/ili partnerske organizacije u sprovоđenju aktivnosti u okrilju cilja 1: <ul style="list-style-type: none">• Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava• Ministarstvo finansija i socijalnog staranja• Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija• Uprava za kadrove• Partneri: Monstat i Generalni sekreterijat Vlade			
Operativni cilj 1: Unaprijediti primjenu postojećeg normativnog okvira na sprovоđenju politike rodne ravnopravnosti i zaštitu od diskriminacije po osnovu pola i roda			
Mjera 1.1:	Standardizovati procedure za orodnjavanje javnih politika		
Aktivnost 1.1.1.			

	Analiza svih javnih politika na nacionalnom nivou iz ugla rodne ravnopravnosti, sa preporukama za svaku oblast
Indikator	<ul style="list-style-type: none"> • Urađena analiza • Izvještaj MPLJMP <p>Direkcija za rodnu ravnopravnost u saradnji sa Misijom OEBS u decembru 2021. godine, uradila je Analizu orodnjnosti 26 javnih politika (koja je uključila Nacrt strategije reforme javne uprave kao 27 dokument) i kreiran je Instrument za procjenu stepena orodnjnosti strateških dokumenata koji bi trebalo da bude alatka pri davanju mišljenja na strateška dokumenta prije dostavljanja Vladi na donošenje. Izračunavanje nivoa orodnjnosti strategija sadrži jasno definisane kriterijume za evaluaciju nivoa orodnjnosti.</p>
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Septembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Realizovano
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	8,000 EUR donacije
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	OEBS - 5,170.00 EUR
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 1.1.2.	Izrada metodologije i standardizovanog uputstva za orodnjavanje politika, na temelju preporuka Analize (Aktivnost 1.1.1) i preporuka CEDAW, GREVIO i UPR
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Urađena metodologija • Izvještaj GSV <p>Kreiran Instrument za procjenu stepena orodnjnosti strateških dokumenata -</p>

	Standardizovana uputstva za procjenu orodnjenosti strategija i zakona i predat GSV
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Decembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Realizovano
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	donacija OEBS - 5,170.00 EUR
Preporuke za naredni period sprovođenja	Instrument za procjenu stepena orodnjenosti strateških dokumenata treba da bude integrisan u novi ciklus planiranja politika na osnovu kojeg bi trebalo da se vrši procjena njihove orodnjenosti. Isti obavezno koristiti uz Metodologiju GSV koja se odnosi na razvijanje, praćenje, monitoring i izvještanje strateških dokumenata Vlade kao alatku.
Aktivnost 1.1.3.	Izmjena/dopuna Uputstva o sačinjavanju izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, Obrasca izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA), na način što će u dijelu 4. Analiza uticaja uvesti pitanje "Na koji način će rješenja u propisu uticati na žene i muškarce odvojeno – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе" i Priručnika za analizu efekata propisa u skladu sa metodologijom i uputstvom za orodnjavanje politika (Aktivnost 1.1.2). Izmjena Obrasca Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa (RIA), na način što će u djelu 4. Analiza uticaja uvesti pitanja: „Na koji način će rješenja u propisu uticati na žene i muškarce odvojeno, nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе“.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Izmjenjeno i dopunjeno Upustvo i Obrazac • Izvještaj MFSS
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Datum početka	

Datum završetka	Mart –april 2022. godine
Status realizacije	Mjera nije dospjela za izvještavanje
AAA	
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	Nisu potrebna sredstva
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.2.	Uspostaviti objedinjenu i uporedivu evidenciju o slučajevima diskriminacije po osnovu pola i roda
Aktivnost 1.2.1.	Formiranje i rad tima koji se sastoji od predstavnika/ca svih institucija koje se bave zaštitom od diskriminacije prema opisu Mjere 1.2.1 kako bi se analizirao Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja posebne evidencije o slučajevima prijavljene diskriminacije iz 2014. godine i ustanovila zajednička metodologija za prikupljanje, obradu i prezentovanje podataka vezanih za diskriminaciju.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena metodologija
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Jul 2022. godine
Status realizacije	Mjera nije dospjela za izvještavanje
AAA	
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnost 1.2.2.	Izrada Uputstva za institucije za prikupljanje, obradu i prezentaciju podataka prema jedinstvenoj metodologiji
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena upustva

Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Oktobar – decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	2,000 EUR, donacije OEBS-a
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.3.	Edukovati zaposlene i rukovodni kadar u institucijama o ključnim konceptima iz oblasti rodne ravnopravnosti i njihovim obavezama iz oblasti rodne ravnopravnosti u skladu sa zakonom, uključujući i rodno odgovorno budžetiranje
Aktivnost 1.3.1.	Uraditi Analizu efikasnosti i racionalnog planiranja institucija, sa analizom međusektorske saradnje (stepen ljudskih, organizacionih, finansijskih i materijalnih resursa potrebnih za njegovo sprovođenje, praćenje sprovođenja, izvještavanje i evaluaciju)
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena Analiza. Direkcija za rodnu ravnopravnost uz podršku Misije OEBS uradila je Istraživanje o procjeni znanja, percepciji i stavovima službenika/ca javne uprave u odnosu na orodnjavanje politika sa analizom međusektorske saradnje.
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2021. godine
Status realizacije AAA	
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	6,000 EUR, donacija OEBS
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	OEBS - 6.450 €

Preporuke za naredni period sprovodenja	Neophodno je jačati ljudske, finansijske i tehničke kapacitete nacionalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost: povećati broj zapošljenih u Direkciji za rodnu ravnopravnost, povećati iznos budžetskih izdvajanja za rodnu ravnopravnost, unapređenje IT vještina zapošljenih itd.
Aktivnost 1.3.2.	Uvrstiti sadržaje o rodnoj ravnopravnosti u program stručnog ispita za državne službenike/ce
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Unijeta izmjena u Program stručnog ispita. U Programu stručnog ispita za V, VI I VII nivo kvalifikacije obrazovanja, kao i u Programu stručnog ispita za III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja, kod ispita "Ustavno uređenje Crne Gore i osnovi sistema Evropske unije" i "Osnovi ustavnog uređenja Crne Gore", uvrštena je oblast rodne ravnopravnosti, konkretno ravnopravnost žene i muškarca, iz kog razlog smo mišljenja da je ovu aktivnost moguće tretirati kao realizovanu .
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
Datum početka	
Datum završetka	Septembar - oktobar 2022.godine
Status realizacije AAA	Realizovano
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	Nisu bila potrebna za realizaciju
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 1.3.3.	Organizovanje 3 seminara za zaposlene u institucijama (državne i lokalne službenike/ce), kao predstavnike/ce Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije o ključnim konceptima rodne ravnopravnosti, orodnjavanju politika, rodno odgovornom budžetiranju, rodnoj analizi podataka, prikupljanju i obradi podataka o diskriminaciji u institucijama i koordinaciji institucija u sistemu zaštite od diskriminacije.

**INDIKATORI REZULTATA i
postignute vrijednosti na kraju
izvještajnog perioda**

- Broj edukovanih službenika/ca - 88 predstavnika/ca relevantnih institucija i članova/ica Stručne službe Skupštine i poslanika/ca Skupštine Crne Gore
- Liste učesnika/ca edukacija, po institucijama i po polu

U organizaciji Sekretarijata Savjeta za konkurentnost organizovan je 10.09.2021. godine događaj na temu "Dijalog o rodno odgovornom budžetiranju" za 50 učesnika/ca, uključujući britansku ambasadorku, predstavnike/ce ministarstva, skupštinskih odbora, Državne revizorske institucije, privrednih udruženja itd. Iz Ministarstva finansija i socijalnog staranja je tom prilikom informisano da su izrađene Smjernice za budžetske korisnike sa uključenom rodnom perspektivom, promijenjen budžetski cirkulari i sistem upravljanja javnim finansijama, te da kapacitet za rodnu analizu i razvoj rodnih indikatora još uvijek nedostaje. Predstavnici/e skupštinskih odbora su naglasili da bi trebalo da se izvrši post-zakonodavna kontrola Zakona o budžetu, dok se Državna revizorska institucija obevezala da uvede rod u reviziju učinka. Sekretariat je, u saradnji sa OEBS-om, organizovao obuku o rodno odgovornom budžetiranju 19. novembra 2021.godine, kojoj je prisustvovalo oko 30 predstavnika/ca relevantnih institucija.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pripremilo je Uputstvo za pripremu budžeta za narednu fiskalnu godinu. U Budžetski cirkular programskog budžeta za 2022.godinu, integrisana je rodna perspektiva, a na obuci je ukazano na potrebu izrade izjave o rodno odgovornom budžetiranju po potrošačkim jedinicama.

Sekretariat je izradio Izjavu o rodnom budžetu i poslao nadležnim ministarstvima da je popune i vrate Sekretarijatu na komentare, kako bi dali preporuke za dalje unapređenje. Samo Ministarstvo odbrane je popunilo izjavu.

Dijalog na temu rodno odgovornog budžetiranja nastaviće se na sjednici Odbora za rodnu ravnopravnost, na kojoj će Sekretariat prezentovati dosadašnje aktivnosti na predloženu temu „Rodno

	<p>odgovorno budžetiranje u Crnoj Gori i uloga Državne revizorske institucije“.</p> <p>Misija OEBS-a je 29. i 30 novembra 2021. godine organizovala radionicu o rodno odgovornom budžetiranju za osam članova/ica Parlamenta (sedam žena i jednog muškarca) i jednu poslanicu. Učesnici/e su bili iz Odbora za rodnu ravnopravnost, Odbora za privredu, finansije i budžet, Odbora za bezbednost i odbranu i Parlamentarnog instituta – istraživačkog centra.</p> <p>Kroz praktične vežbe, učesnici/e su ispitali da li je određeni budžet rodno osetljiv i kako treba da odgovori na različite potrebe muškaraca i žena. Učesnici/e su se složili da je kontinuiran proces obuke važan kako bi se steklo dobro razumevanje ove teme i da bi mogao da poboljša efikasnost u praćenju primene rodno odgovornog budžetiranja tokom čitavog budžetskog ciklusa. Zaključeno je da bi kroz svaku fazu budžetskog procesa Parlament mogao imati aktivnu ulogu u odlučivanju o tome kako se raspoređuju javne finansije kako bi se zadovoljile različite potrebe žena i muškaraca. Datum završetka aktivnosti je decembar 2022. godine i pripreme idu u skladu sa predviđenom vremenskom linijom te bi se mogla klasifikovati kao realizovana aktivnost za 2021. godinu.</p>
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Uprava za kadrove, u saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava OEBS Sekretarijat Savjeta za Konkurentnost
Datum početka	Novembar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Ralizovano
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,250 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	Sredstva SCC

Preporuke za naredni period sprovodenja	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost planira da u toku 2022. godine sproveđe nekoliko obuka o rodno odgovornom budžetiranju za direktore/ice direktorata u svim ministarstvima i budžetske analitičare/ke i da razvije Metodologiju za procjenu budžetskog programa iz rodne perspektive. Cilj metodologije je da se budžetski programi mogu kategorizovati kao rodno neutralni, specifični i negativni.
Aktivnost 1.3.4.	Organizovanje 2 obuke za državne službenike/ce o načinima sprovodenja metodologije i standardizovanog uputstva za orodnjavanje politika, na temelju preporuka Analize (Aktivnost 1.1.1) i preporuka CEDAW, GREVIO i UPR
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izveštajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj edukovanih državnih službenika/ca • Liste učesnika/ca edukacija, po institucijama i po polu
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Uprava za kadrove u saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Oktobar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izveštavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	1,5000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 1.3.5.	Organizovanje 1 seminara za rukovodni kadar u institucijama o ključnim konceptima rodne ravnopravnosti, rodno odgovornog budžetiranja, orodnjavanju politika, prikupljanju i obradi podataka o diskriminaciji u institucijama i koordinaciji institucija.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izveštajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj rokovodilaca/teljki koji su edukovani (ciljna vrijednost 10) • Liste učesnika/ca edukacija, po institucijama i po polu

Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Uprava za kadrove u saradnji sa Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava
Datum početka	Februar 2022. godine
Datum završetka	Jun 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	750 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 1.4.	Edukovati članove/ice Komisije za sprovodenje, koordinaciju, praćenje i ocjenu uspješnosti politika rodne ravnopravnosti
Aktivnost 1.4.1.	Organizovanje 1 seminara za članove/ice Komisije na temu orodnjavanju javnih politika na temelju Metodologije izrađene u okviru Aktivnosti 1.2
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj obučenih članova/ica Komisije
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Generalni sekretarijat Vlade
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Jun 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	1,100 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 1.4.2.	Organizovanje 1 obuke za članove/ice Komisije, u saradnji sa MONSTAT-om, o prikupljanju i obradi rodno osjetljive statistike i evidencija, u skladu sa metodologijom Indeksa rodne ravnopravnosti

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj obučenih članova/ca Komisije
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Datum početka	Februar 2022. godine
Datum završetka	Mart 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnost 1.4.3.	Organizovanje 6 seminara za članove/ice Komisije u okviru Programa obrazovanja za strateško planiranje Generalnog sekretarijata Vlade
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj obučenih članova/ica Komisije u okviru Programa obrazovanja za strateško planiranje GSV
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Generalni sekretarijat Vlade
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Jun 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	8,000 EUR, Donacije IPA, UNDP
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.5:	Uključiti sve tri grane vlasti, nevladine organizacije, poslodavačke organizacije, sindikate i medije u dijalog o orodnjavanju javnih politika
Aktivnosti 1.5.2	Organizovanje 2 okrugla stola sa predstavnicima/ama sve tri grane vlasti, NVO-ima, poslodavačkim organizacijama, sindikatima i medijima na kojima će biti prezentiran i diskutovan Godišnji izvještaj o sprovođenju Strategije

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca okruglih stolova (po institucijama, funkcijama koje obavljaju i po polu)
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Datum početka	Mart 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR, Donacije OEBS-a
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnosti 1.5.3.	Organizovanje 2 okrugla stola sa predstavnicima/ama sve tri grane vlasti, NVO-ima, poslodavačkim organizacijama, sindikatima i medijima na kojima će biti predstavljeni osnovni principi za orodnjavanje javnih politika i na konkretnim primjerima razvojnih politika kao što su saobraćaj, prostorno planiranje i energetika, diskutovati o rodnim aspektima javnih politika.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca okruglih stolova (po institucijama, funkcijama koje obavljaju i po polu) Napomena: Od oktobra do novembra 2021.godine, dvije lokalne konsultantkinje su radile na desk analizi postojećih priručnika, uputstava i alata za gender mainstreaming i uključivanju dobrih praksi susjednih zemalja i EU. Osim toga, sprovele su procjenu potreba kroz intervjuje i fokus grupe. Intervjui su obavljeni sa predstavnicima/ama Odbora za rodnu ravnopravnost, a u fokus grupama su učestvovali članovi/ce Komisije za praćenje sprovodenja NSRR. Konsultantkinje su zatim razvile dva instrumenta - jedan za uvođenje rodne perspektive u strategije za Generalni sekretarijat Vlade, a drugi za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive za skupštinski Odbor za rodnu ravnopravnost. Izradom ovih dokumenata,

	<p>stručnjakinje su obezbijedile da oba instrumenta budu kompatibilna sa Priručnikom za procjenu uticaja propisa o rodnoj ravnopravnosti (RIA) koji je pripremio Sekretarijat savjeta za konkurentnost. Za razliku od Priručnika RIA, instrumenti razvijeni u okviru ovog zadatka prvenstveno su namijenjeni onima koji kontrolišu/odlučuju da li su javne politike orodnjene ili ne – u ovom slučaju Generalnom sekretarijatu Vlade i Odboru za rodnu ravnopravnost Skupštine. Namjera Misije OEBSa je da doprinese unapređenju Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, kao i donošenju Uredbe, u skladu sa NSRR 2021-2025. S druge strane, kroz instrument za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive dat je doprinos realizaciji Akcionog plana za rodno odgovoran parlament 2022-2024. Konsultantkinje su detaljno analizirale 26 aktuelnih strategija koristeći novi instrument, koji su prethodno identifikovani kao oni koji se bave pitanjima rodne ravnopravnosti do određenog nivoa. Konačno, pripremljen je jedinstven dokument koji sadrži standardizovane smjernice za “orodnjavanje” u kreiranju politika, te predlog da se Informativni pregled koji je pripremio Odbor za rodnu ravnopravnost dopuni instrumentom za ex-ante analizu zakona iz rodne perspektive.</p> <p>S obzirom da su analize uradjene krajem 2021, njihovo predstavljanje i dijalog o orodnjavanju javnih politika nisu mogli biti organizovani iste godine.</p>
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022.
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Imajući u vidu da su Zakon o Budžetu Crne Gore i Nacionalna Strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025, sa Akcionim planom 2021-2022 godine donešeni u trećem kvartalu prošle godine, realizacija predviđenih mjeru iz Akcionog plana,

	nije bilo moguće implementirati sve predviđene aktivnosti u samo šest mjeseci. Analize, koje su trebale biti osnova za jedan od okruglih stolova održana su krajem godine. Održavanje Okrugli sto realizovaće se u 2022. godini.
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR, Donacije IPA, UNDP, OEBS
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Unijeti standardizovana uputstva o orodnjavanju u Metodologije razvijanja politika, izrade i praćenja sprovodenja strateških dokumenata, kao i u odgovarajuću Uredbu.
Aktivnosti 1.5.4.	2 press-konferencije na kojima će se prezentovati Godišnji izvještaj Komisije o sprovodenju Strategije
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj prisutnih medija • Broj medijskih izvještaja
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Do kraja decembra 2022.
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	200 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 1.6.	Uvesti rodno odgovorno budžetiranje u sistem upravljanja javnim finansijama
Aktivnosti 1.6.1.	Priprema smjernica za budžetske korisnike o tome kako da urade rodnu analizu programa i popune budžetski cirkular koji je orodnjen, kao i smjernica za orodnjavanje budžeta i završnog računa iz rodne perspektive
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Izrađene Smjernice - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pripremilo je Uputstvo za pripremu budžeta za narednu fiskalnu godinu 2022.godinu - u Budžetski cirkular programskog budžeta za 2022. godinu je integrisana rodna

	<p>perspektiva, a na obuci je ukazano na potrebu izrade izjave o rodno odgovornom budžetiranju po potrošačkim jedinicama.</p> <p>Sekretarijat Savjeta za konkurentnost je izradio Izjavu o rodnom budžetu i poslao nadležnim ministarstvima da je popune i vrate Sekretarijatu na komentare, kako bi dali preporuke za dalje unapređenje.</p>
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Djelimično realizovana.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	Nisu potrebna sredstva za realizaciju mjeru
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	MFSS i Savjet za konkurentnost sa skupštinskim odborima (za budžet i finansija, rodnu ravnopravnost, ...) započeli su i nastaviće sa aktivnostima na uvođenju rodno odgovornog budžetiranja ne samo u Zakon o budžetu Crne Gore, već i u završni račun. U tekućoj godini u završnom računu analiziraće se rodni indikatori. DRI u program svog rada za 2022. godinu, uvrstila je analizu uspješnosti sprovođenja politike rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori.
Aktivnosti 1.6.2.	Organizovanje 2 seminara za budžetske korisnike za primjenu smjernica
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca obuka (po institucijama, funkcijama koje obavljaju i po polu)
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Uprava za kadrove
Datum početka	Decembar 2021. godine
Datum završetka	April 2022.
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Budžet CG

Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Operativni cilj 2:	
Članovi/ce Komisije iz sljedećih resora:	
<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo prosvete, nauke, kulture i sporta • Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava • Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija • Resor kulture 	
Operativni cilj 2:	Unaprijediti politike u oblasti obrazovanja, kulture i medija kako bi se smanjio nivo stereotipa i predrasuda prema ženama i osobama drugaćijih polnih i rodnih identiteta
Mjera 2.1.	Uvesti rođno odgovorne sadržaje i obaveznu upotrebu rođno osjetljivog jezika u nastavne programe i nastavu
Aktivnosti 2.1.1.	Analiza nastavnih programa iz ugla prisustva rođnih stereotipa i prisustva rođno senzitivnih sadržaja. Za svaki od 3 ciklusa izvršiti analizu uzorka od po 5 programa po ciklusu i udžbenika koji prate te programe, u skladu sa Opisom Mjere 2.1.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena analiza
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Datum početka	Oktobar 2021.
Datum završetka	Maj 2022.
Status realizacije	Mjera nije dospjela za izvještavanje
AAA	
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	10,000 EUR, Donacije UNICEF, UNESCO
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnosti 2.1.2.	U skladu sa nalazima i preporukama iz Analize (Aktivnost 2.1.1) izvršiti dopunu programa (po 5

	programa u svakom od 3 ciklusa obrazovanja) u smislu brisanja sadržaja koji podstiču rodne stereotipe i uvođenja sadržaja koji podstiču vrijednosti građanskog, rodno ravnopravnog i inkluzivnog društva.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Dopunjeno 15 programa
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	
Datum početka	Jun 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	12,000 EUR, Donacije UNICEF, UNESCO
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnosti 2.1.3.	Organizovanje 3 interaktivna školska pozorišna događaja u osnovnim/srednjim školama (po jedan u svakom od 3 regiona Crne Gore) sa temom rodne ravnopravnosti i diskriminacije po osnovu pola i roda
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učenika/ca koji su prisustvovali predstavama, po školi i po polu
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Datum početka	
Datum završetka	Do kraja decembra 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	12,000 EUR, Donacije UNICEF, UNESCO
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnosti 2.1.4.	Upućivanje inicijativi Univerzitetu Crne Gore za uvođenje predmeta "rodna ravnopravnost" na svim

	studijskim programima na kojima studiraju budući vaspitači/ce i nastavnici/ce
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Potpisani Memorandum
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.2.	Edukovati vaspitno - obrazovni kadar za podsticanje vrijednosti građanskog, rodno ravnopravnog i inkluzivnog društva kod djece i mladih
Aktivnost 2.2.1.	Organizovanje 3 obuke za vaspitače/ce i nastavnike/ce o rodnoj ravnopravnosti, prije svega onih, koji predaju predmete koji su bili analizirani iz ugla rodne ravnopravnosti u okviru Aktivnosti 2.1.1
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj edukovanih nastavnika/ca
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Zavod za školstvo
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	6,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	

Aktivnosti 2.2.2.	Organizovanje 2 obuke za vaspitače/ce u vrtićima o rodnoj ravnopravnosti
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj edukovanih vaspitača/ica
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Zavod za školstvo
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.3.	Organizovanje 2 obuke za vaspitače/ce u vrtićima o rodnoj ravnopravnosti
Aktivnost 2.3.1.	Organizovanje 3 seminara za učenike/ce osnovnih i srednjih škola na temu medijske pismenosti, prepoznavanja rodnih stereotipa i zaštite od on-line nasilja (po 1 za svaki od 3 regiona u CG)
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj edukovanih učenika/ca, po školama i po polu
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Datum početka	
Datum završetka	Do kraja decembra 2022.
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	8,000 EUR, Donacije IPA
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.4.	Uvesti rodno odgovorne programe i obaveznu upotrebu rodno osjetljivog jezika u programe institucija kulture

Aktivnost 2.4.1.	Uraditi istraživanje o učešću žena u kulturi, kulturnim potrebama, navikama i uticaju kulture na položaj žena, sa preporukama za orodnjavanje javnih politika u nacionalnim institucijama kulture.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađeno istraživanje
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPNKS
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovano. Budžet je donešen u trećem kvartalu, pa je nosilac aktivnosti zbog dinamike realizacije stredstava odložio aktivnost.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	Realizovati aktivnost.
Aktivnosti 2.4.2.	Organizovati 3 obuke za nacionalne i lokalne institucije/organizacije kulture o kreiranju rodno senzitivnih kulturnih programa, po 1 u svakom od 3 regiona u CG
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca obuke, po polu, mjestu i instituciji
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPNKS
Datum početka	Februar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	8,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	

Aktivnosti 2.4.3.	U skladu sa preporukama Istraživanja (Aktivnost 2.4.1) dopuniti/orodniti programe Narodnog muzeja i Crnogorskog narodnog pozorišta
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj institucija koje su dopunile/orodnile programe
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPNKS
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.5.	Podstaći medije da uvedu rodno odgovorne programe i da koriste rodno osjetljiv jezik
Aktivnost 2.5.1.	Uvesti obavezu da javni emiteri u godišnjem izvještaju o radu posebno izvijeste o broju i sadržaju programa sa temom rodne ravnopravnosti i mjerama za unapređenje upotrebe rodno senzitivnog jezika.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj prisutnih medija • Broj medijskih izvještaja
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija (MJUDDM)
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovana. MJUDDM u 2021. godine započelo je proces izrade nove Medijske strategije 2022-2026, a Direkcija za rodnu ravnopravnost je insistirala da se kroz strateški cilj: Kreiranje ambijenta za rodno odgovorno izvještavanje i rad medija, uvede zakonska obaveza periodičnog izvještavanje i izrada analize prisustva stereotipizacije u medijskim uredničkim i oglašnim sadržajima sa posebnim akcentom na informativne i zabavne sadržaje, kao i obaveza da regulator godišnje izvještava o rodnoj ravnopravnosti u programima i

	oglašavanju, te da na osnovu toga izdaje smjernice, uputstva i preporuke
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Realizovati mjeru.
Aktivnosti 2.5.2.	Dopuniti kriterijume za dodjelu sredstava iz Fonda za medijski pluralizam i raznovrsnost medija u skladu sa opisom Mjere 2.5.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Dopunjeni kriterijumi
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovana. MJUDDM u 2021. godine započelo je proces izrade nove Medijske strategije 2022-2026, a Direkcija za rodnu ravnopravnost je insistirala da se kroz strateški cilj: Kreiranje ambijenta za rodno odgovorno izvještavanje i rad medija, uvede zakonska obaveza periodičnog izvještavanje i izrada analize prisustva stereotipizacije u medijskim uredničkim i oglašnim sadržajima sa posebnim akcentom na informativne i zabavne sadržaje, kao i obaveza da regulator godišnje izvještava o rodnoj ravnopravnosti u programima i oglašavanju, te da na osnovu toga izdaje smjernice, uputstva i preporuke
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Veza Mjera 2.5.1.
Mjera 2.6.	Uvesti praćenje medijskog izvještavanja iz rodne perspektive (rodno odgovorni monitoring medija)
Aktivnost 2.6.1.	Pripremiti metodologiju za rodno odgovorni monitoring medija

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena metodologija
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovana. MJUDDM u 2021. godine započelo je proces izrade nove Medijske strategije 2022-2026, a Direkcija za rodnu ravnopravnost je insistirala da se kroz strateški cilj: Kreiranje ambijenta za rodno odgovorno izvještavanje i rad medija, uvede zakonska obaveza periodičnog izvještavanje i izrada analize prisustva stereotipizacije u medijskim uredničkim i oglašnim sadržajima sa posebnim akcentom na informativne i zabavne sadržaje, kao i obaveza da regulator godišnje izvještava o rodnoj ravnopravnosti u programima i oglašavanju, te da na osnovu toga izdaje smjernice, uputstva i preporuke
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Donacije IPA
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	Veza Mjera 2.5.1.
Aktivnost 2.6.2.	Uraditi monitoring izvještaj o rodnoj odgovornosti medija
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađen izvještaj
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Decembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	

Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije IPA
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	

Operativni cilj 3:

Članovi/ce Komisije iz sljedećih resora:

- Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
- Ministarstvo ekonmskog razvoja
- Ministarstvo kapitalnih investicija
- Ministarstvo privrede i ruralnog razvoja
- Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
- Uprava za kadrove
- Uprava za inspekcijske poslove
- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
- Sekretarijat Savjeta za konkurentnost
- Ministarstvo prosvete, nauke, kulture i sporta
- Institut za javno zdravlje

Operativni Cilj 3	Povećati nivo učešća žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta u oblastima koje omogućavaju pristup prirodnim i društvenim resursima i dobrobiti od korišćenja resursa
Mjera 3.1.	Osnaziti žene i osobe drugačijih polnih i rodnih identiteta da učestvuju u političkom odlučivanju
Aktivnosti 3.1.1.	Uputiti inicijativu Skupštini Crne Gore za izmjenu Člana 39 Zakona o izborima odbornika i poslanika u skladu sa opisom Mjere 3.1.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Upućena inicijativa
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Februar 2022. godine
Status realizacije AAA	Bez obzira sto mjeru nije dospjela za izvještavanje, Inicijativa je upućena Skupštini Crne Gore od strane MPLJMP, te se ista može tretirati kao realizovana
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	

Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	Nisu potrebna sredstva za realizaciju
Preporuke za naredni period sprovođenja	Očekujemo da Odbor za sveobuhvatnu izbornu reform Skupštine Crne Gore prepozna da je ovakvo zakonsko rješenje korak ka balansiranom predstavljanju žena i muškaraca i postizanju rodne ravnopravnosti i da će prihvati Inicijativu.
Aktivnost 3.1.2.	Organizovanje 3 okrugla stola na temu učešća žena u politici, po 1 u svakom od 3 regiona u Crnoj Gori, prema opisu iz Mjere 3.1.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj učesnika/ca okruglih stolova • Liste učesnika/ica, prema mjestu, polu i zanimanju
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	6,000 EUR
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnosti 3.1.3.	Organizovanje 2 on-line seminara o ulozi političarki u razvoju nacionalnih i lokalnih politika, uz gostovanje političarki iz EU, Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca seminara
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje

Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	1,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnosti 3.1.4.	Izrada monitoring izvještaja o položaju, ulozi, aktivnostima i utrošenom budžetu političkih partija na aktivnosti usmjereni na rad organizacija žena u okviru političkih partija
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Izrađen izvještaj
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Decembar 2021. godine
Datum završetka	Decembra 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije UNDP
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 3.2.	Osnažiti žene i osobe drugaćijih polnih i rodnih identiteta, kao i marginalizovane i osjetljive osobe i grupe da učestvuju u ekonomiji i ekonomskom odlučivanju
Aktivnost 3.2.1.	Organizovati 2 online seminara o značaju učešća žena u ekonomskom odlučivanju u upravnim odborima preduzeća, sa primjerima dobre prakse iz EU i uz učešće gošća/članica UO preduzeća iz EU
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca seminara
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje

Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.2.2.	Donijeti Uredbu o obveznom učešću 40% žena u upravnim odborima javnih preduzeća
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Donijeta Uredba • Broj javnih preduzeća koja su do kraja 2022. imala 40% žena u UO
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo kapitalnih investicija
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovano. Kratak rok za realizaciju.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine. Kako je u pitanju kompleksna mjeru, koja zahtijeva više faza realizacije (od analize stanja, postupka donošenja i sprovodenja Uredbe). S tim u vezi, u 2022. godini se može započeti sa njenom realizacijom, predvidjeti aktivnosti u cilju njene potpune realizacije u Akcionom planu za 2023-2024. Godinu.
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Realizovati ovu aktivnost u narednom periodu. Potrebno je uključiti i partnere u realizaciju mjeru- Savjet za konkurentnost, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Investiciono –razvojni fond, Uniju poslodavaca.
Aktivnosti 3.2.3.	Donijeti Preporuku za privatna preduzeća o učešću 40% žena u upravnim odborima
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Donijeta Preporuka • Broj privatnih preduzeća koja su do kraja 2022. godine imala 40% žena u UO

Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovano. Kratak rok za realizaciju.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. Godine -
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Realizovati ovu aktivnost u narednom periodu. Potrebno je uključiti i partnere u realizaciju ove mјere- Savjet za konkurentnost, Uniju poslodavaca.
Aktivnost 3.2.4.	Organizovati 3 okrugla stola (po 1 u svakom od 3 regionala CG) na temu povećanje procenta žena vlasnica zemlje, nekretnina i preduzeća, koje će uključiti i raspravu o zakonskim modalitetima i dobrim praksama iz drugih zemalja
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj učesnika/ca seminara • Liste učesnika/ca, prema mjestu, polu i zanimanju
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	6,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.2.5.	Uvesti podsticajne mјere u vidu dodjele finansijskih sredstava, mentorstva i stručne podrške za žene koje su vlasnice zemlje, a žele da pokrenu ili unaprijede poljoprivrednu proizvodnju
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj žena i osoba drugaćijih polnih i rodnih identiteta koje su dobile finansijsku pomoć, po mjestu stanovanja

Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	50,000 EUR, Donacije IPA, Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.2.6.	Uvesti podsticajne mjere u vidu dodjele finansijskih sredstava, mentorstva i stručne podrške za žene i osobe drugačijih polnih i rodnih identiteta koje pripadaju osjetljivim grupama (osobe sa invaliditetom, Romkinje, Egipćanke, LBT žene, samohrani roditelji/teljke) za pokretanje ili unapređenje sopstvenog posla.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<p>Broj žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta koje su dobile finansijsku pomoć, po mjestu stanovanja.</p> <p>U okviru Programa grantova za samozapošljavanje koji se finansira iz EU fondova, a koji sprovodi Zavod za zapošljavanje Crne Gore, raspisana su sva tri javna poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za samozapošljavanje. Po javnom pozivu s kraja 2019, 93 nezaposlena lica, od kojih su 44 žene ostvarile pravo na dodjelu bespovratnih sredstva za samozapošljavanje u ukupnom iznosu od 683.123,34 eura, a čija se realizacija odvijala tokom 2020.godine. U okviru drugog javnog poziva, krajem decembra 2020. godine potpisano je 216 ugovora o grantu za samozapošljavanje od kojih su 136 žene, za otvaranje 216 novih radnih mjeseta, čime su stvoreni uslovi za dodjelu ukupno 1.599.969,79 eura. Što se tiče trećeg poziva (2021), pozitivno je ocijenjeno 159 predatih projektnih prijedloga, od kojih 107 čine žene, u ukupnoj vrijednosti od 1.179.613,00 €.</p> <p>Ministarstvo ekonomije je uvelo specifične mjere za podršku žena preduzetnica (preduzeća u kojima u osnivačkoj strukturi preduzeća u vlasništvu od minimum 50%, učestvuju osobe ženskog pola) kroz</p>

	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2021. godinu. Intenzitet maksimalne podrške iznosio je do 80% opravdanih troškova bez PDV-a. Od 201 odobrenih aplikacija u okviru Programa, 84 su dodijeljene ženama u ukupnom iznosu od 370,433,71€
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Realizovana
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	U Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu implementiraće se iste specifične mjere
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	50,000 EUR, Donacije IPA, Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond Program grantova za samozapošljavanje (Ugovor o direktnom grantu, CFCU/MNE/086), potpisani je 02.09.2019. godine. Vrijednost projekta je 3,5 miliona eura., od čega je 15% koofinansiranje iz Budžeta CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	Utrošeno 3.462.706,13 eura od čega 15% iz Budžeta CG- Grantovi za samozapošljavanje Utrošeno 370,433,71€ iz Budžeta CG
Preporuke za naredni period sprovodenja	Nastaviti sa aktivnostima na realizaciji mjere
Aktivnost 3.2.7.	Obezbijediti podatke o državnoj pomoći tokom pandemije razvrstane po polu
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj žena i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta koji su dobili državnu pomoć tokom pandemije, po mjestu, namjeni iznosu pomoći
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Decembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG

Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 3.3.	U izvršnim organima i javnim preduzećima, kao i u privatnim preduzećima, podići nivo prevencije i zaštite od rodno zasnovane diskriminacije, seksualnog uzneniravanja i ucjenjivanja, kao i od rodno zasnovanog nasilja i višestruke diskriminacije na radnom mjestu
Aktivnost 3.3.1.	Izrada modela Protokola za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uzneniravanja na radnom mjestu
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Izrađen model Protokola
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Novembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovana. Kratak rok za realizaciju.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	3,000 EUR, Donacije OBES, Međunarodna organizacija rada
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Aktuelni nosilac ove aktivnosti predlaže promjenu institucije odgovorne za sprovođenje ove mjere na način da nosilac iste bude organ nadležan za politike u oblasti rada i zaštite zdravlja na radu, kao i da se uspostavi partnerstvo sa privatnim preduzećima, koja su prepoznata kao direktni korisnici rezultata ove aktivnosti. Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, po potrebi, može imati partnersku ulogu, u dijelu promocije budućeg protokola. Potrebno je uključiti partnere u realizaciju mjere-Savjet za konkurentnost, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Uniju poslodavaca.
Aktivnosti 3.3.2.	Donijeti Preporuku za državne i lokalne organe da usvoje protokole za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uzneniravanja na radnom mjestu

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Donijeta akta
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Januar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnosti 3.3.3.	Donijeti odgovarajuća akta kojima se sva javna preduzeća obavezuju da usvoje protokole za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Donijeta akta
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo kapitalnih investicija
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Januar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.3.4.	Donijeti Preporuku za privatna preduzeća da usvoje protokole za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu preduzeća
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Donijeta Preporuka

Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Januar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Oktobar 2022.godine Vlada Crne Gore je na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja utvrdila Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190 u decembru 2021. godine, i uputila isti u skupštinsku proceduru na uvajanje. Usvajanjem navedenog zakona u skupštini stvorice se uslovi za propisivanje navedene preporuke koja će na pravi način ukazati na potrebu privatnim preduzećima da usvoje protokole za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu preduzeća.
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnosti 3.3.5.	Izrada, štampanje i distribucija informativnih materijala kojima se upućuju osobe čija su prava povrijeđena na koji način se mogu obratiti organima koji će im pružiti zaštitu
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj i vrsta informativnih materijala
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Februar 2022. godine
Datum završetka	April 2022. godine
Status realizacije	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	6,000 EUR, Donacije IPA
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	

Preporuke za naredni period sprovodenja	Predlažemo da nosioci ove aktivnosti budu organi nadležni za politike u oblasti rada i zaštite zdravlja na radu i ljudskih i manjinskih prava, dok Ministarstvo nadležno za poslove javne uprave, po potrebi, može imati partnersku ulogu, u dijelu distribucije materijala i obezbeđenja ekspertize/podataka/informacija iz nadležnosti politika za koje je nadležno, ukoliko ti sadržaji budu neophodni za kampanju.
Aktivnosti 3.3.6.	Organizovati 2 obuke za inspektore/ke o rodno zasnovanoj diskriminaciji i seksualnom uznemiravanju na poslu i primjeni Protokola
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<p>Broj obučenih inspektora/ki, po polu – Uprava za inspekcijske poslova je uputila zahtjev Upravi za kadrove za organizovanje obuka na teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rodno zasnovana diskriminacija; 2. Seksualno uznemiravanje na poslu i primjena Protokola. <p>Planirano je da kroz ove obuke prođu inspektori/ki za oblast radnih odnosa i zapošljavanja u odsjeku za inspekciju rada, čije nadležnosti obuhvataju postupanje po ovim temama.</p> <p>Predloženo je da se obuke organizuju po grupama odnosno da jedna tema bude organizovana u dva termina. Očekuje se pozitivan odgovor Uprave za kadrove. Termini organizovanja obuka uskladiće se u saradnji sa UZK u zavisnosti od obima posla inspektore (projekat Evropa Sad, Pojačani nadzor tokom ljetnje turističke sezone itd.)</p>
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Uprava za kadrove u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove
Datum početka	Januar 2022.
Datum završetka	Decembar 2022.
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	<p>Planirano je da kroz ove obuke prođu inspektori za oblast radnih odnosa i zapošljavanja u odsjeku za inspekciju rada, čije nadležnosti obuhvataju postupanje po ovim temama.</p> <p>Predloženo je da se obuke organizuju po grupama odnosno da jedna tema bude organizovana u dva termina.</p> <p>Očekuje se pozitivan odgovor Uprave za kadrove. Termini organizovanja obuka uskladiće se u saradnji sa UZK u zavisnosti od obima posla</p>

	inspektora/ki (projekat Evropa Sad, Pojačani nadzor tokom ljetnje turističke sezone itd.)
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 3.4.	Efikasnije zaštititi žene i osobe drugačijih polnih i rodnih identiteta za zaštitu od ekonomskog nasilja
Aktivnost 3.4.1.	Organizovati informativnu kampanju preko medija i društvenih mreža za prepoznavanje ekonomskog nasilja za različite grupe ciljnih publika
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj i vrsta informativnih sadržaja
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MJUDDM
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2021. godine
Status realizacije	Nije realizovano. Kratak rok za realizaciju.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Septembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	3,000 EUR, Donacije IPA
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	Aktuelni nosilac ove aktivnosti predlaže promjenu institucije odgovorne za sprovođenje ove mjere na način da nosilac iste bude organ nadležan za politike u oblasti rada i zaštite zdravlja na radu I ekomska pitanja. Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, po potrebi, može imati partnersku ulogu, zajedno sa drugim organima, nadležnim za politike kojima se tretiraju različite ciljne grupe. Potrebno je uključiti partnera u realizaciju mjere- Savjet za konkurentnost, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Aktivnost 3.4.2.	Izmijeniti član 3 Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavno-terapiskih i socijalno-edukativnih usluga (dodati na listu korisnika/ca

	žrtve rodno zasnovane diskriminacije i rodno zasnovanog nasilja)
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Izmjena Pravilnika
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MFSS
Datum početka	
Datum završetka	Novembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	Nisu potrebna finansijska sredstva za realizaciju mjere
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnost 3.4.3.	Obezbjediti pružanje savjetodavne i pravne pomoći za žene i osobe drugačijih polnih i rodnih identiteta koje trpe ekonomsko nasilje, pri NVO-ima koje pružaju servise i savjetodavnu pomoć žrtvama nasilja u porodici;
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj NVO-a koje su dobile sredstva iz budžeta • Broj korisnika/ca servisa, po vrsti servisa i mjestu i stanovanju
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MFSS
Datum početka	
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	20,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	
Aktivnost 3.4.4.	Usvojiti odgovarajući akt o osnivanju Alimentacionog fonda

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Akt o osnivanju Alimentacionog fonda
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	MPLJMP
Datum početka	
Datum završetka	Novembra 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	Ženski klub u Skupštini Crne Gore je predao je u proceduru predlog Zakona o privremenom izdržavanju djece kojim je predviđeno osnivanje Alimentacionog fonda. Predlog zakona je urađen u saradnju sa NVO Centar za ženska prava.
Mjera 3.5.	Podstaći tripartitni dijalog o izmjenama zakona kojima će se omogućiti veće učešće žena na tržištu rada i postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života
Aktivnost 3.5.1.	Organizovati dva tripartitna savjetovanja na temu izmjena zakona
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj učesnika/ca savjetovanja • Liste učesnika/ca, prema mjestu, polu i zanimanju <p>Formirana Radna grupa za izradu izmjena i dopuna Zakona o radu koja će imati za cilj da u Zakon implementira Direktivu 2019/1158 od 20. jula 2019. godine o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i staratelja i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/18/EU.</p> <p>Rad na izradi zakona je u toku, u izradi učestvuju predstavnici/e reprezentativnih organizacija sindikata i reprezentativnog udruženja poslodavaca. Na ovaj način će se kroz izmjene predmetnog zakona omogućiti veće učešće žena na</p>

	<p>tržištu rada i postizanje bolje ravnoteže između poslovnog i privatnog života.</p> <p>Takođe, na tripatitnom nivou u organizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja održana je dvodnevna radionica na temu izmjena i dopuna Zakona o radu, koja je imala za cilj da još jednom stavi akcenat na implementaciju Direktivu 2019/1158 od 20. jula 2019. godine o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i staratelja i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/18/EU.</p>
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja/Savjet za konkurentnost
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	April 2022. godine
Status realizacije AAA	Realizovana
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost će tokom 2022. godine raditi na analizi zakona iz rodne perspektive. Cilj je da se daju preporuke za unapređenje u oblasti rodne ravnopravnosti i ekonomskog osnaživanja žena.
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	Sekretarijat Savjeta za konkurentnost uradiće analizu zakona i dati svoje predloge za izmjene koje bi doprinijele rodnoj ravnopravnosti. Fokus je stavljen na fleksibilne radne aranžmane, kao i mjere koje omogućavaju veće učešće žena na tržištu rada i postizanje bolje ravnoteže među poslovnog i privatnog života.
Mjera 3.6.	Organizovati kampanje za ravnomjerniju raspodjelu rada u kući, brige o djeci, starijim licima, osobama sa invaliditetom i sl. između muškaraca i žena i redovno pratiti podatke o učešću muškaraca i žena u neplaćenim poslova njegi i rada u domaćinstvu.
Aktivnost 3.6.1.	Organizovati edukativnu kampanju preko medija i društvenih mreža u cilju podsticanja ravnomjerne raspodjele rada u kući i podsticanje očeva da koriste roditeljsko odsustvo.

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	<ul style="list-style-type: none"> • Broj edukativnih sadržaja • Broj objavljenih priloga, po medijima
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Oktobar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Navedena mjera planirana je da bude realizovana nakon donošenja izmjena i dopuna Zakona o radu koji je planiran za IV kvartal 2022. godine. Donošenjem zakona će se kroz kampanje preko medija i preko društvenih mreža ukazati na nova zakonska rješenja a sve u cilju podsticanja ravnomjerne raspodjele rada u kući i podsticanja očeva da koriste roditeljsko odusustvo, na koji način će se ostvariti balans između privatnog i poslovnog života zaposlenih roditelja.
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	3,000 EUR, Donacije IPA, Međunarodna organizacija rada
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.6.2.	Izrada metodologije za mjerenje neplaćenih poslova njege i rada ženske populacije u domaćinstvu, u saradnji sa Upravom za statistiku.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Izrađena metodologija
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Mart 2022. godine
Datum završetka	Jun 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	2,000 EUR, Donacije IPA, Međunarodna organizacija rada
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.6.3.	Istraživanje o neplaćenom radu po metodologiji iz Aktivnosti 3.5.2

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađeno istraživanje
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Datum početka	Septembar 2022. godine
Datum završetka	Novembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije IPA, Međunarodna organizacija rada, Svjetska banka
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 3.7	Osnažiti djevojke da se upisuju na osnovne, master i doktorske studije u STEM studijama (nauka, tehnologija, inženjerstvo, matematika)
Aktivnost 3.7.1	Organizovati 3 interaktivne radionice za srednjoškolce/ke na temu uloge žena u nauci, po 1 u svakom od 3 regiona Crne Gore, prema opisu iz Mjere 3.6.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj učesnika/ca radionica, po polu, mjestu i školi
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPNKS
Datum početka	Mart 2022. godine
Datum završetka	Jul 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	4,500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Aktivnost 3.7.2	Organizovati takmičenje za srednjoškolce/ke za najbolji istraživački rad o ženama koje su doprinijele razvoju nauke u svijetu. Prva tri nagrađena rada objaviti na web-siteu i društvenim mrežama Ministarstva.

INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj prispjelih radova, po polu autora/ke, mjestu i školi
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	MPNKS
Datum početka	
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	1,500 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	
Mjera 3.8.	Procijeniti uticaj i sprovesti mjere prevencije kako bi se umanjio negativan uticaj klimatskih promjena i prirodnih katastrofa na zdravlje žena, muškaraca, osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta, kao i marginalizovanih i posebno osjetljivih osoba i grupa.
Aktivnost 3.8.1.	U saradnji sa Upravom za statistiku, razviti metodologiju za praćenje uticaja klimatskih promjena na zdravlje žena, muškaraca i osoba drugačijih polnih i rodnih identiteta, prema opisu iz Mjere 3.8.
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Urađena metodologija
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Institut za javno zdravlje
Datum početka	Septembar 2021. godine
Datum završetka	Decembar 2021. godine
Status realizacije AAA	Nije realizovano. Kratak rok za realizaciju.
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije UNDP
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	IJZCG će pokrenuti inicijativu da se održi sastanak sa predstavnicima UNDP-ija i Uprave za statistiku gdje će se razgovarati ovoj aktivnosti i drugim aktivnostima definisanim u okviru NSRR i

	definisati korake u pripremi zdravstvene statistike u cilju ispunjavanja ove aktivnosti.
Aktivnost 3.8.2.	Sprovedeti istraživanje o uticaju klimatskih promjena na zdravlje
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Sprovedeno istraživanje
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	15.000 EUR, Donacije UNDP
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Institut za javno zdravlje
Datum početka	Januar 2022. godine
Datum završetka	April 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Decembar 2022. godine
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovođenja	Predstavnici/e IJZCG će inicirati sastanak sa predstavnicima UNDP-ija na kojem će se dogоворити obim istraživanja, ciljevi i ishodi u skladu sa dostupnim podacima.
Aktivnost 3.8.3.	Štampanje informativnih materijala o zaštiti zdravlja stanovništva od klimatskih promjena
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj informativnih materijala
Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Institut za javno zdravlje
Datum početka	Maj 2022. godine
Datum završetka	Jun 2022. godine
Status realizacije AAA	Djelimično realizovano. Institut za javno zdravlje je započeo realizaciju aktivnosti i nastaviće je. Vlada Crne Gore započela je aktivnosti na izradi Akcionog plana adaptacije na klimatske promjene koji bi trebalo da obuhvati i ovaj segment.
Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	5,000 EUR, Donacije UNDP

Sredstva realizovana/izvor finansiranja	GIZ – U prethodnom periodu leci su izrađeni uz pomoć donacija GIZ-a. Jednom godišnje se distribuiraju.
Preporuke za naredni period sprovodenja	Iz prethodnog iskustva IJZCG je učestvovao u kreiranju letaka i dijeljenju zdravstvenim ustanovama i kao i putem dnevnih novina (letak 1 – Zaštitimo se od velikih vrućina – preporuke za zaštitu djece; letak 2 – Zaštitimo se od velikih vrućina – preporuke za hronične bolesnike). IJZCG i Crveni krst planiraju da dogovore ciljne grupe i način distribucije zdravstveno-vaspitnog materijala.
Aktivnost 3.8.4.	Sprovesti 2 informativne kampanje preko medija (javni emiteri) i društvenih mreža
INDIKATORI REZULTATA i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Broj osoba obuhvaćenih kampanjom
Institucije odgovorne za sprovodenje aktivnosti	Institut za javno zdravlje
Datum početka	Maj 2022. godine
Datum završetka	Decembar 2022. godine
Status realizacije AAA	Mjera nije dospjela za izvještavanje
Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Datum početka: Jun 2022.
Sredstva planirana za sprovodenje aktivnosti/planirani izvor finansiranja	1,000 EUR, Budžet CG
Sredstva realizovana/izvor finansiranja	
Preporuke za naredni period sprovodenja	<p>IJZCG u okviru redovnog posla organizuje medijske-informativne aktivnosti – putem javnih emitera i društvenih mreža o uticaju klimatskih promjena na zdravlje stanovništva Crne Gore, s akcentom na vulnerabilne grupe – tj. one koje su direktno ugrožene klimatskim promjenama.</p> <p>Na početnoj strani na sajtu IJZCG nalaze se informacije o topotnim talasima (15.maja – 15. septembra) instalirane preko aplikacije u saradnji sa Zavodom za hidrologiju i seismologiju. U planu je informisanje stanovništva o korišćenju ove aplikacije. Osim toga, na početnoj strani na sajtu IJZCG se u periodu od 15. maja – 15. septembra</p>

	nalaze preporuke „Zaštitimo se od velikih vrućina“ za zaštitu djece i hroničnih bolesnika u ljetnjem periodu.
--	---

IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA

U cilju prevazilaženja izazova i prepreka u implementaciji mjera Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021 -2025 sa Akcionim planom 2021-2022 i postizanja maksimuma kvaliteta rezultata, u odnosu na Operativne ciljeve definisane ovim strateškim dokumentom, izdvojio se sljedeći set preporuka:

- MPLJMP- Ojačati ljudske, finansijske i tehničke kapacitete nacionalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost: povećati broj zapošljenih u Direkciji za rodnu ravnopravnost, povećati iznos budžetskih izdvajanja za rodnu ravnopravnost; unapređenje IT vještina zapošljenih.
- SVA MINISTARSTVA- Dosljedno sprovoditi preporuke EK i CEDAW komiteta koje se odnose na primjenu pravnog i strateškog okvira za rodnu ravnopravnost.
- ORGANI DRŽAVNE UPRAVE (MINISTARSTVA, UPRAVE, SEKRETARIJATI, AGENCIJE, DIREKCIJE,...)-U svim organima državne uprave imenovati kontakt osobu za rodnu ravnopravnost i povratno informisati Direkciju za rodnu ravnopravnost o imenovanju.
- UzK da prilikom davanja saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji utvrdi da li su prepoznati poslovi koji se odnose na ostvarivanje rodne ravnopravnosti.
- GENERALNI SEKRETARIJAT VLADE- Implementirati Instrument za procjenu stepena orodnjenosti javnih politika kod kreiranja strateških dokumenta.
- MPLJMP - Izraditi model protokola za zaštitu od rodno zasnovane diskriminacije i seksualnog uznemiravanja na radnom mjestu.
- MFSS- Razviti Metodologiju za procjenu budžetskog programa iz rodne perspektive. Cilj metodologije je da se budžetski programi mogu kategorizovati kao rodno neutralni, specifični i negativni.
- UzK- Organizovati kontinuirane obuke PR službenika/ca na temu rodne ravnopravnosti.
- UzK- Organizovati kontinuirane obuke rukovodilaca/iteljki i starješina organa o rodnoj ravnopravnosti. Organizovati in-house obuku u mnogo većoj mjeri.
- MPLJMP, MJUDDM, MPNKS, MER- Nastaviti sa sprovodenjem kampanja za borbu protiv stereotipa, predrasuda protiv diskriminacije po osnovu pola i roda, mizoginije, seksizma u javnom prostoru.
- MPLJMP- Rad Komisije za nadgledanje sprovodenja NSRR u narednom periodu treba dalje unapređivati u odnosu na kapacitet, timski rad i kohezivnost same Komisije zarad što veće efektivnosti.